

CENY OGŁOSZEN: Na I stronie wiersz milimetry mk. 250 — na III stronie mk. 200. — IV mk. 150. Nadesłane mk. 125. — Drobne ogłoszenia od mk. 20 do 50 za wyraz. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50 proc. zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja główna mieści się pod nr. 4 przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi: Z odnośzeniem miesięcznie

marek 1200.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową mk. 1500.

Z przesyłką pocztową mk. 1500 miesięcznie.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telefon 64.

Będzin, Małachowskiego 9.

Dąbrowa, Sienkiewicza 6. Telefon 73.

ZAMORDOWANIE Prezydenta Rzeczypospolitej.

Zamach na prezydenta.

WARSZAWA, 16 grudnia. Dziś o godz. 12 w południe prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Gabriel Narutowicz przybył do gmachu Tow. zachęty sztuk pięknych na otwarcie wystawy.

W chwili, gdy prezydent zajęty był oglądaniem obrazów, podszedł doń artysta malarz Emiljusz Niewiadomski i trzema strzałami z rewolweru zranił śmiertelnie prezydenta.

Natychmiast otoczono gmach Zachęty i dokonano rewizji, przyczem zbrodniarza aresztowano.

Do ранnego ciężko prezydenta zawezwano lekarzy, ale wszelka pomoc okazała się zbyteczną, gdyż ranny był już w agonji, a o godz. 1 min. 10 po południu zmarł.

Wieść o ohydny zabójstwie lotem błyskawicy rozniosła się po stolicy, wywołując niesłychane przynębienie.

Sosnowiec, 17 grudnia.

Wczoraj o godzinie 1 w południe nadeszła wiadomość, że prezydent Rzeczypospolitej Polskiej został zamordowany przez malarza nieznanego nazwiska.

Nim karząca ręka sprawiedliwości dosięgnie mordercę, który został schwytany, społeczeństwo nasze w tak bolesnej dla całego narodu chwili musi zachować równowagę wewnętrzną i wskazany dla nas wszystkich w zburzonej ojczyźnie spokój.

Wzywamy też całą ludność Zagłębia, aby w dzisiejszej tragedji naszego narodu, okazała się godną wzoru wolnego obywatela w wolnej ojczyźnie.

Surowe milczące potępienie przez cały ogół obywatelski sprawcy morderstwa, domaga się, aby bez względu na jakiegokolwiek okoliczności, współwinnajcy tej zbrodni, jeśli są, zostali odkryci i surowo ukarani — oto, jak społeczeństwo może w obecnej chwili zareagować na ten ohydny w dziejach naszego narodu występki. Bodajby ta zbrodnia była ostatnia w dziejach naszego nieszczęśliwego narodu!

poseł Bronisław Kuźma.

Na wybór ś. p. Gabriela Narutowicza na prezydenta Rzeczypospolitej można się było zapatrywać rozmaicie. Ale niemasz w całej Polsce, jak długa i szeroka, ani jednego człowieka, któryby mord wczorajski pochwalił i nie rzucił słów potępienia pod adresem zbrodniarza.

Skutki tej niesłychanej w dziejach Polski zbrodni mogłyby być wprost dla naszego państwa katastrofalne, gdyby w dalszym ciągu zaczął rozwiązywać zawikłane sprawy nóż lub rewolwer. Temu trzeba siłami wszelkimi zapobiedz i wzburzone umysły uspokajać, wybuchy namiętne łagodzić.

W imię więc dobra ogólnego, w imię tak niesłychanie potrzebnego nam spokoju, zwracamy się do naszych czytelników i przyjaciół, by w dniu dzisiejszym nie urządzali żadnych wieców, bo te miast uspokoić, mogą jeno wzburzyć umysły i w rezultacie wywołać jeszcze większy zamęt.

Redakcja „Iskry”.

IV posiedzenie sejmiku.

Warszawa, 15 grudnia.

Mimo pogłosek, że, wskutek dymisji gabinetu Nowaka, posiedzenie plenarne sejmiku nie będzie zwołane, posiedzenie to się odbyło.

Po odczytaniu interpelacji posła Głabińskiego w sprawie agitacji ukraińskiej w Małopolsce i zawiadomieniu sejmiku o dymisji ministra Kamińskiego i ustąpieniu rządu p. Nowaka, sejm przystąpił do pierwszego czytania przedłożenia rządowego w sprawie prowizorium budżetowego na pierwszy kwartał 1923 r. o trybunale stanu i trybunale kompetencyjnym, które to projekty bez dyskusji odesłano do odnosnych komisji.

Następnie p. Brownsford motywował wniosek związku ludowo-narodowego o zawieszeniu krzyża w sali sejmowej. Mowę posła Brownsforda powołującego się na szczytne racje Polski, jako przedmurza chrześcijaństwa, przerwano kilkakrotnie z lewicy nieśmaczyni uwagami. Wynik głosowania wykazał raz jeszcze, że mimo różnic partyjnych olbrzymia większość posłów polskich stoi niezłomie na stanowisku chrześcijańskim i narodowym.

Wniosek przyjęto wszystkimi głosami posłów polskich przeciw głosom socjalistów i mniejszości narodowych.

Na tym wyczerpano porządek dzienny obrad i przystąpiono do rozpatrzenia wniosków nagłych w sprawie zajęć poniedziałkowych.

Wniosków w tej sprawie zgłoszono 4. Jeden ze stronnicy prawicy dotyczący akcji bojówek socjalistycznych i 3 ze strony lewicy, zwłoczne przedewszystkiem przeciw stanowisku, jakie zajęła policja wobec demonstrantów.

Nagłość wniosków lewicy uzasadniał poseł Daszyński, który w długiej i dość zawilej mowie starał się rzucić całą winę zajęć na władze administracyjne, przy czym życie publiczne Polski nazwał „dzunglą afrykańską, w której buszuje kilkunastu hultajów klasowych”.

Mowa została przyjęta oklaskami prawicy.

Wniosek prawicy, żądający wyboru komisji z 5 członków dla zbadania zajęć poniedziałkowych i przeprowadzenia śledztwa, na jakiej podstawie w praworządnym państwie istnieć mogą zbrojne bojówki socjalistyczne, motywował poseł Stroński. W przemówieniu swym dał on dosadną odpowiedź Daszyńskiemu, przynajmniej mu, jak to często PPS, używała taktyki nielegalnej w walce politycznej już w niepodległej Polsce a obecnie oburza się, że policja była na tyle taktowna, że starała się możliwie drogą perswazji, a nie bronią uspokoić tłumy, działające nierozważnie, ale w najlepszej wierze.

Nagłość wszystkich wniosków przyjęto.

Ciekawą jest rzeczą, że podczas gdy stronnictwa prawicowe, w interesie prawdy, głosowały za nagłością wniosków lewicy, wniosek domagający się śledztwa w sprawie socjalistycznych bojówek, przeszedł głosami prawicy i centrum. Widocznie P. P. S. nie ma czystego sumienia, jeżeli przeciw temu wnioskowi głosowała.

Następne posiedzenie sejmiku odbędzie się jeszcze przed Nowym Rokiem, celem załatwienia spraw, nie cierpiących zwłoki.

Jeszcze sprawa dr. Weinziehera.

Przewodniczącym sejmowej komisji zdrowia publ. wybrany został poseł żydowski z Zagłębia dr. Weinzieher, wykluczony w tym miesiącu z towarzystwa lekarskiego w Sosnowcu. Wyboru dr. Weinziehera dokonano pomimo tego, że obecnych na posiedzeniu komisji było zaledwie 6 człon-

zwiazku. Najwyższym organem prawodawczym związku będzie związkowy zjazd sowietów, zwoływany raz do roku. Zjazd ten wyłoni związkowy komitet wykonawczy, który oberze stałe prezydium. W skład prezydium wchodzi 4-ch przewodniczących po jednym z każdej z 4-ch republik tworzących SSSR co znaczy „Sojusz Socjalistycznych Sowietkich Republik”. Wybory delegatów na zjazd sowietów i do komitetu wykonawczego odbywać się będą proporcjonalnie do liczby mieszkańców, co jest równoznaczne z hegemonią Rosji w związku.

Popierajmy swoich!

Sosnowiec, 17 grudnia.

Poznańskie zalewa nas swoimi wódkami, a lwowski Baczewski walczy z nim o palmę pierwszeństwa. Setki milionów, a może nawet miliardy marek rocznie płacimy różnym Kantorowiczom, Kasprończakom, Winkelhauszenom i Baczewskim za alkohol oraz bardzo podejrzaną czystość i wartości, wzamian za to nie otrzymujemy nic.

A mamy przecież tu w Zagłębiu fabryki i rektyfikacje, zatrudniające mieszkańców Zagłębia, opłacających składki na rzecz miast, wspierających instytucje dobroczynne i społeczne i popierające prasę naszą przez umieszczanie reklam i ogłoszeń. Czyż więc nie jest naszym obowiązkiem, jeśli już koniecznie chcemy zatruwać się alkoholem, popierać przemysł miejscowy?

Przecież wódki nasze nie są gorsze od poznańskich. Ostatnio, na przykład, w Będzinie w domu „Piasta” (b. hucwornia) Polskie zrzeszenie spirytusowe w Warszawie otworzyło hurtowy skład swych wyrobów wódczanych i to wyrobów, daleko lepszych nawet od rozreklamowanych wódek Baczewskiego. Po kilku tygodniach wszystkie lepsze restauracje w Zagłębiu mają już wyroby polskiego zrzeszenia spirytusowego, które posiada działalność gorzelni, prowadzonych przez znakomitych fachowców, co właśnie stanowi o dobroci wyrobu.

Skład Polskiego zrzeszenia spirytusowego zaangażował kilkanaście osób personelu, znających tujsze stosunki, ponosi wszelkie ciężary i wypełnia obowiązki obywateli narówni z przedsiębiorstwami miejscowymi. Musimy więc wyroby P. Z. S. (kieleckie) uznać za miejscowe i żądać wprost od restauracji, by nas przestały częstować wyrobami pozamiejscowymi.

Pamiętajmy o tym przy nadchodzących świętach!

Swojak.

ZABILI!

Nic, że przestało bić jedno serce,
Nic, że się trupów powiększył wół,
Nic, że są w kraju tym tacy morderce,
Że jeden więcej padł w Polsce strzał.

Lecz nigdy w walce z mocami ziemi,
W Polsce nie zadrzał przed zbójcą król.
Pierwszy strzał taki padł na tej ziemi.
I to jest właśnie ten ból ból,

Ćwierk.

Kronika. Kalendarzyk.

17

NIEDZIELA

Dziś 3 Adw. Łazarza.

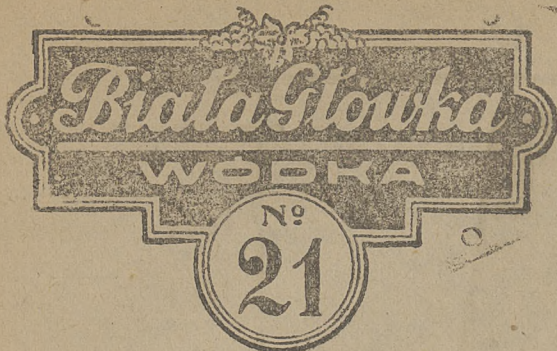
Jutro Gracjana.

Wsch. słońca 4. 07

Zach. „ 3. 58

O przywrócenie spokoju.
Wydział wykonawczy zjednoczenia polskich stowarzyszeń nadsyła nam następujące oświadczenie:

Wydział wykonawczy zjednoczenia polskich stowarzyszeń uważa za swój obowiązek obywatelski zahaczyć głos w sprawie zaburzeń publicznych, których świadkiem była stolica w dniach ostatnich. Uważamy za rzecz nietykalnie niewskazaną, ale wręcz niedopuszczalną, by do czynnego udziału w walce politycznej były włączone szerokie masy ludności. Przewadzi to bowiem do niepotrzebnego i okrywającego cały naród żalobą rozlewu krwi, ponycha kraj ku zamętowi i anarchii, odrywa ludność od spokojnej pracy.

Szorstowa

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE!!!

POLSKIE ZRZESZENIE SPIRYTUSOWE
W WARSZAWIE

HURTOWNIA
BĘDZIN, MAŁACHOWSKIEGO 35

POLECA 7720
ZNANE ZE SWEJ DOBROCI WYROBY

Kieleckie „ETYL”.

Kilkanaście tysięcy świrdrów do wiercenia żelaza
(konieczne i cylindryczne) wyrób niemiecki, pie. wsz. zedny.
Lokomobile mało używane każdego rodzaju.

Każda ilość żelaza, jak i blachy cynkowej, dostarcza

P R A C A, T O W. z O G R. P O R. 7714

Katowice, ul. Szenkendorfa 2. Tel. 2677.

Doktor medycyny

L. ĆWIBAK

BĘDZIN, ul. Sączewskiego
Nr. 19 obok Starostwa
ordynuje w chorobach

ocznvch

od 1-2 i od 6-7 1/2, wieczorem,

w niedzielę i święta
od godz. 11 — 12 rano.

5151

Choroby wszelkiego rodzaju, które przez medycynę nie mogą uleczyć, leczę w krótkim czasie przez mój osobliwy magnetyzm

Magneto-path

MYŚŁOWICE, ulica Plaskowa Nr. 48.

Godziny przyjęć: od 8 rano do 12-ej i od 3-ej do 6-ej wieczorem.

6179 TH. SANTURA.

DOKTOR

K. Troppauer

Choroby: skórne, włosów
weneryczne. Analizy mikrosk.
Przyjmuje 11-1 i 5-8, Panie 4-5.
W niedzielę i święta od 9-10 r.
SOSNOWIEC, Małachowskiego
Nr. 5, parter. 6170

Dr. H. Grodziński

b. lekarz szpitala chorób
wenerycznych i skórnych 6019

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe.

Przyjmuje od 11-2 i od 6-8,
Panie 5-6.

SOSNOWIEC, Kowalska 2 m. 7 (2 p.)

6440 Doktor medycyny

J. HAŁACZ

były dyrektor szpitala
wenerycznego.

Choroby skórne i weneryczne

Badania mikroskopijne.

Przyjmuje od 9-11 i 3-7

w święta od 10-12 godz.

Będzin, Plac 1-go Maja nr. 1 i 1 piętro.

Doktor 5231

LUFTSPRINGER

Choroby: skórne, włosów,
weneryczne, (Niemoc piciowa)

Analizy mikroskopowe.

Leczenie lampą kwarcową.

Przyjmuje 9-12 i od 6-8.

Panie: 5-6.

Sosnowiec, ul. Mszczynska Nr. 38, II p.

Lekarze-dentyści

Maria Teichner

LUCJA TEICHNER

ALTMANOWA

SOSNOWIEC,

Modrzejowska 41 II p.

przyjmują codziennie od godziny 9-ej rano do godziny 7 wieczorem.

wreszcie nadwyrężył powagę władzy w kraju i autorytet państwa zagranicą. Wyrażając przeświadczenie, iż wszyscy bez wyjątku milujący Ojczyznę postawie sejmu i senatu przeprowadzą na terenie parlamentarnym skuteczną obronę słusznych praw narodu polskiego, zwracamy się do społeczeństwa z gorącym apelem by poniechało wszelkich ulicznych rozruchów, zaś jednolitą swą i poważną postawą oraz wyteżoną pracą przyczyniło się do przywrócenia w kraju tak bardzo niezbędnego i wielce upragnionego przez wszystkie stany wewnętrznej spójności.

Podwyższenie opłat pocztowych. Ministerium poczt i telegrafów komunikuje:

Z dniem 15 grudnia r. b. obowiązują w całej Polsce, z wyjątkiem polskiej części Górnego Śląska następujące podwyższone opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne:

W obrocie wewnętrznym: list 100 mk., cięższy 200 mk., kartka pocztowa 50 mk., widokówka (najwyżej 5 słów treści) 20 mk., druki do 50 gr. 20 mk., do 100 gr. 40 mk., do 250 gr. 100 mk., do 500 gr. 150 mk., do 1000 gr. 200 mk., druki dla ociemniałych za każde 500 gr. 5 mk., papiery handlowe, próbki towarowe i przesyłki mieszane do 250 gr. 100 mk., do 500 gr. 150 mk., do 1000 gr. 200 mk., przekazy dopuszczone do 300.000 mk., najniższa opłata od przekazu do 3000 mk., wynosi 50 mk., polecenie przesyłki 100 mk., recepty zwrotne 100 mk., za doręczenie pośpieszne (express) 400 mk., poście-restante 50 mk., za doręczenie listu wartościowego i przekazu do 50.000 mk. — 50 mk., do 150.000 mk. — 100 mk., do 300.000 mk. — 200 mk., reklamacje 100 mk.

W obrocie zagranicznym: list 200 mk., do Czecho-Słowacji, Rumunii i Węgier 150 mk., kartka 120 mk.; do Czecho-Słowacji, Rumunii i Węgier 90 mk.; druki za każde 50 gr. 40 mk.; papiery handlowe za każde 50 gr. 40 mk., najmniej 200 mk.; próbki towarów za każde 50 gr. 40 mk., najmniej 80 mk.; polecenie przesyłki 200 mk., reklamacje 400 mk.

Telegraf (w obrocie wewnętrznym): opłata od wyrazu 80 mk., najmniej 800 mk., pokwitowanie telegramu 80 mk.; blankiet telegraficzny 20 mk.

Opłaty telefoniczne podwyższone są średnio o 100 proc.

Wydalenie nieprawnych przybyłych z Rosji. Min. spraw wewnętrznych rozesał okólnik dowojewodów i komisarzy rządu, zalecający aby przed 1 marca 1923 roku wysłano z Polski wszystkich uchodźców, przybyłych nielegalnie z Rosji. Dotyczy to zarówno tych, którzy się zarejestrowali, jak i pozostałych. Po dn. 1 marca paszporty ich zostaną bezwzględnie unieważnione.

Zydom wstęp wzbroniony! Sjonistyczny „Moment” donosi iż we wtorek w wielu cukierniach polskich w Warszawie wypraszano żydów. W licznych także cukrowniach i kawiarniach wywieszono napis: „Zydom wstęp wzbroniony”.

O komorne. Ziednoczenie polskich stow. w Rzeczypospolitej ogłosiło odezwę w sprawie mieszkaniowej. Przedstawiwszy całą groźbę klęski, jaką grozi bankructwo miast i zamarcie ruchu nie tylko budowlanego, ale i remontowego, odezwa stwierdza, że jednostronnie pomyślana ustawa o ochronie lokatorów już się mści i mścić się będzie coraz bardziej na tych klasach dla których właśnie wydana została: na mieszkaniach suterenu poddaszy, które dla braku remontu będą grzebać w swych gruzach lokatorów.

W konkluzji wydział wykonawczy Zjednoczenia polskich stowarzyszeń wzywa wszystkich sto-

warzyszonych i wszystkich obywateli, którym dobro państwa i miast polskich leży na sercu, ażeby, idąc za wskazaniem ostatnich uchwał komisji sejmowej, zawierali dobrowolne umowy najmu z właścicielami nieruchomości i płacili tyle, by można było pokryć wydatki związane z remontem domów.

Nowa zwyczajna taryfa kolejowej. Ministerjum kolei żelaznych postanowiło od 1-go stycznia roku przyszłego podwyższyć taryfę kolejową o sto procent towarowa i 50 proc. osobowa.

Podwyżka ta ma pokryć niedobór eksploatacji kolei.

Handel przedświąteczny w niedzielę. Zgodnie z art. 11 ust. d. ustawy z dnia 18 grudnia 1919 roku. (Dz. U. N. 2 roz. 7) handel w sklepach oraz wszelkich miejscach zawodowej sprzedaży towarów, dozwolony jest w niedzielę, dnia 17-go b. m. od godz. 13-ej do 18-ej, (od 1-ej do 6-ej po południu), w myśl zaś par. 11 rozporządzenia wykonawczego z dnia 22-go marca 1921 r. do ustawy wyżej cytowanej (Dz. U. nr. 47 poz. 291), w wigilię Bożego Narodzenia, przypadającą w r. b. na sobotę, 23 grudnia, praca w zakładach wymienionych może trwać najdłużej do godziny 18-ej.

W przyszłym tygodniu przed świątecznym t. j. począwszy od dnia 18 b. m. wszystkie sklepy czynne będą bez przerwy do godziny 9-ej wiecz.

Opłatek tow. sport. „Victoria” w Sosnowcu. W niedzielę dnia 24-go grudnia r. b. o godz. 4-ej popołudniu w lokalu własnym przy ul. Szopena nr. 3 tow. sport. „Victoria” urządza dla swych członków i wprowadzonych gości, tradycyjny opłatek wigilijny. Ze względu na szczupłość lokalu ilość osób ograniczona. Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 21-go b. m. włącznie w sekretariacie towarzystwa od godz. 7-ej do 9-ej wiecz. 7560

Sprawa rampy kolejowej. Istniejąca obecnie towarowa rampa kolejowa w Dąbrowie jest tak przeciążona, że niejednokrotnie wstrzymywane jest przyjmowanie towarów wysyłkowych, co oczywiście odbija się niekorzystnie na ruchu handlowo-przemysłowym, a tym samym i na interesach miastach.

Chcąc zaradzić złemu, magistrat dąbrowski wystąpił do dyrekcji kolejowej o uruchomienie rampy kolejowej na dawnym dworcu dąbrowskim, gdzie obszerne place i urządzenia w zupełności zaspokołyby wzmagający się stale kolejowy ruch towarowy.

Rycerz pięści. W ub. czwartek wieczorem na ulicy Pańskiej w Sosnowcu Jan M. pobit pięścią i kijem kolegę swego Piotra O. Rycerska ta sprawa rozstrzygnie się przed krótkimi sądownymi.

Chciwy rzeźnik. Rzeźnik z Pisków K. otrzymał w zastaw od swego znajomego Józefa K. pierścionek z 3-ma brylantami, wartości 900 tys. marek. Kiedy p. Józef zgłosił się do wierzyciela z pieniądzem, żądając zwrotu pierścionka, oświadczył mu rzeźnik, że pierścionek zgubił. W kilka dni później rzeźnik znów paradował się z pierścionkiem na ręku, twierdząc że jest jego własnością. Zagroźony sprawą sądową rzeźnik odpowiedział, że nie boi się wcale sądu. W wyniku będzie sprawa kryminalną o przywłaszczenie.

Śmiertelne wypadki. W ub. piątek o godz. 1 i pół po północy, na kopalni węgla „Stanisław” wpadła do szwu 28-letnia robotnica Anna Kańczuga, z Gołonoga. Poniosła śmierć na miejscu.

— Na kopalni węgla w Porąbce został przytłuczony w szybie drzewem robotnik Wład. Kuc. Przewieziony do szpitala św. Anny w Dąbrowie zmarł w ub. środę.

Amator cukru. Na stacji w Sosnowcu z wagonu kolejowego skradzione w nocy worki cukru wagi sto kg., wartości z góra 100 tys. mk. Dochodzenie w toku.

Kradzież jałówek. Na targowisku w Sosnowcu, rzeźnikowi Józefowi Roze skradzione jałowki, wartości 145 tys. mk.

Wyrocznia córka i ładny ród. We wsi Przynógów w miechowskim. Stamtąd Lechosław, córka Katarzyna Nema-

siowej znęcała się nad matką, a ma jej Józef Leks pomagał jej w tym. Niedawno wyrodna córka skatowała matkę, wygrażając się, że ją zabije. W końcu wepchnęła matkę do chlewa i zamknęła ją na noc. Włtrożowana matka wystąpiła przeciwko wyrodnej córce i zięciowi na drogę sądową.

Z teatru.

Dziś dwa przedstawienia „Gobelin” po cenach niższych ukazuje się na popołudniowym przedstawieniu, poczym ta aktualna i świetna satyra zejdzie zupełnie z repertuaru.

Grana będzie o godz. 8 wieczorem.

„Jutro pogoda”, znakomita amerykańska komedia w 3 ch aktach. Dzisiejsza premiera budzi wielkie zainteresowanie ze względu na oryginalną treść, a jak niesie wieść zakulisowa, artyści wywiązują się ze swego zadania wspaniale.

„Jutro pogoda” w Dąbrowie ukazuje się na dzisiejszym poniedziałkowym przedstawieniu w wykonaniu artystów teatru sosnowieckiego.

Wielki wieczór operowy w poniedziałek z udziałem artystów opery warszawskiej. Początek o godz. 7 i pół wiecz.

Wieczór operowy piątkowy udał się nadzwyczajnie. Publiczność z pewnością przybędzie licznie i punktualnie.

„Raj zamknięty” na kolonje

Jeden tylko jest ratunek
Byś nie doznał co frasunek.

Cóż to asan szczęście chwycił,
Lub też posłem został może?
Dotąd nigdy Cię nie widział,
Byś w różowym był humorze!

Tak pan Igrek rzekł do Iksa —
Co w podskokach biegł ulicą,
W rękach mając pakiet wielki
Jakby z jakąś biegł — tablicą.

Tu wesołek huknął: czemu
Pytasz mam radosną minę?
Bo wnet będę mógł uciechy
Skolataną mą babinę.

Bowiem odkąd mi teściowa
Przed kilkoma laty zmarła,
Odtąd żona po swej matce
Łez rzęsiących nie otarła.

Aż tu kiedyś czytam anons:
Firma „LAZAR” się ogłasza.
Jakby grom uderzył we mnie,
Myślę sobie: Dobra nasza!

Ha! na portret dam teściowa —
A i gwiazdka też nadchodzi!
Zrobię prezent biednej żonie,
W każdym razie nie zaszkodzi!

No i spojrzysz w krótkim czasie —
Tu rozwinął swą „tablicę”,
Wykonali... cud nie portret!

Takie miała żywe lice.

W. T.

UWAGA!
JEDYNY W ZAGŁĘBIU ZAKŁAD
PORTRETOWY

STANISŁAWA LAZARA
w Sosnowcu
ul. Piłsudskiego 14.

JEDWABIE
tulary, crepe de chine,
crepe georgette, brokaty,
dzęty.
DYWANY
smyrneńskie, Akmuenster,
Mekka, Basra, Tournée,
Bagdad, Ardebil, Kilimy
polecane jako praktyczne
podarunki gwiazdkowe
„PIAST” Sp. Akc.
KATOWICE, ul. Grundmanna 13.

CUKIERNIA O. WUESTEHUBE

poleca Sz. Publiczności na nadchodzące święta
znane ze swej dobroci

strucie makowe, orzechowe, maślane, placiki, babki,
torty, pierniki, herbatniki i t. d.

Poleca się łaskawym względem Sz. Publiczności,
prosząc o wcześniejsze zamówienia.

7586

ROZLEWNIA I HURTOWO-DETALICZNY SKŁAD
SKAŻONEGO SPIRYTUSU (denaturatu)

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA, BEZ OGRANICZEŃ.

SOSNOWIEC, Wiejska 38.

Na gwiazdkę!!!

MAGAZYN
GALANTERYJNY P. KUCHARSKIEGO,

Na gwiazdkę!!!

SOSNOWIEC,
Warszawska 1. 14.

POLECA

bieliznę męską i damską, kapelusze, krawaty, tryko-
taże, rękawiczki, pończochy i wełniane wyroby.

Prócz tego piękne pantofelki za-
kopiańskie i nowości sezonowe.

7534

CENY KONKURENCYJNE CENY KONKURENCYJNE.

WEZWANIE.

WŁADZE BANKU ZAGŁĘBIA W SOSNOWCU
(spółka z ugran. odpow.) zawiadamiają

o Walnem Nadzwyczajnem Ogólnem Zebraniu

p.p. Przedstawicieli

jakie się odbędzie w niedzielę dn. 17 grudnia 1922 r. o godzinie
3-ej po poł. w lokalu własnym przy ulicy Małachowskiego Nr. 9
według poniżej wymienionego porządku dziennego:

- 1) Wybór przewodniczącego.
- 2) Sprawa fuzji Banku Zagłębia z Bankiem dla Handlu i Przemysłu w Warszawie.
- 3) Sprawa wydzierżawienia lokalu.

Nadmienia się przy tem, że postanowienia tegoż zebrania, bez względu
na ilość przybyłych pp. przedstawicieli będą prawomocne.

Z poważaniem

7578

DYREKCJA BANKU

(—) St. Wolski, (—) M. Lipski, (—) J. Hackenberg.

DARMO MILJONOWKE

otrzyma ten, który zakupi towaru
za 50 tysięcy marek w znanym

7591

MAGAZYNIE KONFEKCJI DAMSKIEJ I MĘSKIEJ

M. MERYNA SOSNOWIEC,
Modrzejska 26

poleca: trykotaże, zakłady damskie, rękawiczki,
pończochy, oraz bieliznę damską i męską.

!!! SWÓJ DO SWEGO !!!

Sprzedaz obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego.

Geny konkurencyjne. Geny konkurencyjne.

SOSNOWIEC,
ul. Szenowska Nr. 3 Józef Gawędzki.

7592

OGŁOSZENIE.

Cech fryzjerów m. Dąbrowy
zawiadamia Szanowną Publiczność
że zakłady fryzjerskie w Dąbro-
wie i okolicy będą czynne w nie-
dziele dnia 24 grudnia
od godz. 8 rano do godz. 11
przed poł. i od godz. 1 po poł.
do 4-ej wieczorem.

Jednocześnie uprasza się Szan.
Publiczność o wcześniejsze od-
wiedzenie zakładów, gdyż w ostat-
nią przedświąteczną sobotę i nie-
dziele za strzyżenie pobierane
będą ceny podwójne.

Zarząd Cechu.

7585

Popierajcie

8-proc. Pożyczkę Złotą!

MIESZKANIA

z 2—4 pokoi z kuchnią
poszukują nowożeńcy.

Cena obojętna.

Łaskawe zgłoszenia pod
Nr. 478 do „Iskry”
w Sosnowcu. 6687

Poszukuję przyzwoitego
pokoju w Będzinie
zapłacić z góry za pół
roku.

Cena obojętna.

Wiadomość: 7721

Z. JĘDRZEJOWSKI,
Będzin,
Małachowskiego 35.

nie instytucji tak pożytecznej a potrzebującej zasilenia swoich funduszów dany będzie w nadchodzący wtorek, z którego czysty zysk przeznaczony będzie na cel powyższy. Początek o godz. 8-ej wiecz.

Nasze kino

Kino „ZACISZE” — „Walka serc”, wielki dramat poetyczny wytwórni Decla Bioskop. W rolach głównych: **Camilla, Toelle i Lila de Mar-**

Kino „ZAGŁOBA” — piąta seria p. t. „Przy huk armat”. W rolach głównych: **Eddie Polo i Hugo Lubek.**

Kino „MOMUS” na Pogoni — „lego ostatni czyn”, polski obraz konkursowy. W rolach głównych: **J. Stępowski, P. Negri, H. Brucówna i w. in.**

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!
W Nr. 278 „Iskry” z dn. 12 m. umieszczono notatkę p. t. **Rewident z Warszawy** w której nadmieniono, iż przy egzaminach, odbytych w Sosnowcu inż. Landsberg zawiesił w służbie kilkuset konduktorów i kilku nadkonduktorów, z racji nieznamości przepisów kolejowych, i zaszokując ich „na własne prośby” w celu uniknięcia wstydu „a stanowiska do mniejszych tasi.

W notatce tej widzimy rzucenie jawne oszczerstwo pod adresem pracowników służby konduktorskiej, przez nieznanego autora, która to wiadomość pan ów wysłał z palca, bowiem ani fakt egzaminowania tej kategorii pracy służby, ni też żadne translokacje miejsca w tym wypadku nie miały.

Pożądaną byłoby rzeczą, by autor podobnych notatek w przyszłości zasłępnął ściślejszym informacją w źródła, nim umieszczał ich w prasie, a uniknie ośmieszania się bezpodstawnymi plotkami, które w Sosnowcu wśród służby konduktorskiej miejsca absolutnie nie miały i nie mają.

Raczej przyjąć, Sz. Redaktorze, wyrazy prawdziwego szacunku i poważania.

Pracownicy służby konduktorskiej st. Sosnowiec.
Sosnowiec, 13.XII.22 r.

Szanowny Panie Redaktorze!
Proszę o umieszczenie tych paru słów w poczynku „Iskry”.
W Czeladzi przy ul. Rynek 7 ma sklep Szlama Erlich, gdzie można dostać wszystkiego, zaczawszy od śledzi, a kończąc na czekoladzie i sacharynie. Sklep powyższy otwarty jest w niedzielę i święta, a również i w dnie powszednie do godz. 10 wieczorem.

Możeby odnośne władze zajęły się p. Erlichem i sprawdziły świadectwo przemysłowe, czym właściwie p. Erlich ma handlować i kiedy.

Łącząc wyrazy szacunku i poważania.

L. Ptaszyński.
Czeladź, 11.XII.22 r.

Z kraju.

Strasza katastrofa samochodowa. Tragiczna katastrofa samochodowa, której ofiarą padł Stefan hr. Lubieński wraz z żoną, wydarzyła się na szosie między Miłobądzem a Pszczółkami, na drodze Gdańsk-Tczew. Samochód wpadł do rowu i państwo Lubieńscy ponieśli śmierć.

Omal nie tragiczny wypadek. We Lwowie na przedstawieniu „Coppelia” zalanął się podczas pierwszego obrazu na

scenie balkon, na którym znajdowali się p. Irena Górska i p. Stanisław Faliszewski i oboje z około 3 metrowej wysokości runęli na deski sceny. Wobec tego kurtyna zapadła i przedstawienie natychmiast przerwano.

Incydent ten nie pociągnął za sobą przykrejszych następstw, gdyż ani p. Górska ani p. Faliszewski, z wyjątkiem nieznacznych potłuczeń, nie odnieśli poważniejszych obrażeń cielesnych, tak, że to nie przeszkodziło im w dalszym braniu udziału w grze.

Ceny pieczywa w Łodzi. Z dniem wczorajszym obowiązują w Łodzi następujące ceny pieczywa: za 4 fun. chleba pyłowego I-szy gat. — 1100 mk. drugi gat. — 1000 mk. za cztery funty chleba razowego 960 mk. funt chleba pszenno-razowego za funt 450 mk. Bułka (dwanaście sztuk na funt) — 50 mk. (sześć sztuk na funt) sztuka 100 mk.

Zamknięcie zakładów ostrowieckich. Robotnicy zakładów hutniczych ostrowieckich zażądali 60 proc. podwyżki.

Zarząd fabryki zgodził się dać 20 proc. i chciał umorzyć udzielaną w swoim czasie pożyczkę. Robotnicy się na to nie zgodzili, urządzili wiec i zażądali obecności na nim dyrektora, a gdy dyrektor wyjść nie chciał, sprowadzili go siłą.

To wywołało wczoraj zamknięcie fabryki.

Bez pracy zostało 3,100 ludzi.

Ostatnie telegramy.

(Przez telefon).

Po zamordowaniu prezydenta Narutowicza.

Warszawa, 25 grudnia.

Stwierdzono, że morderca strzelał do prezydenta Narutowicza z odległości 3—4 kroków. Wszystkie 3 kule trafiły prezydenta. Jedną z nich przeszedł przez wątrobę. Po dokonaniu zamachu morderca stał jeszcze chwilę bez ruchu z podniesionym w górę re-

wolwerem. Wśród licznie zebranej publiczności wybuchła panika. Pierwszy w sytuacji zorientował się minister sprawiedliwości Makowski, który wydał rozkaz zamknięcia gmachu i aresztowania na miejscu sprawcy zamachu. W kilka minut przybyła karetka pogotowia ratunkowego i lekarz, który opatrzył prezydenta. Wszelka jednak pomoc okazała się daremną.

Ciało ś. p. prezydenta Narutowicza przewieziono, wśród tłumów zalegających ulice do Belwederu. Tłum wznosił okrzyki oburzenia przeciw sprawcy mordu.

Równocześnie przez ulicę Marszałkowską przeciągał olbrzymi kondukt pogrzebowy ofiar wypadków na placu 3 krzyży. Tłumy robotnicze zalewały całą ulicę Marszałkowską. Panował wzorowy spokój i powaga.

Odbłyło się nadzwyczajne posiedzenie rady ministrów, która ustaliła, że na podstawie konstytucji władza zwierzchnia przechodzi na marszałka sejmu p. Rataja, który w przeciągu 3—4 dni zwoła zgromadzenie narodo-

we, celem wywołania prezydenta Rzeczypospolitej.

Narazie do powołania nowego gabinetu, pełnić będzie obecny rząd swe obowiązki i wyda wszelkie zarządzenia potrzebne do utrzymania ładu i spokoju oraz wyjaśnienie tła mordu i ewentualnych współwinnych zbrodni.

Ciało ś. p. prezydenta Narutowicza złożone zostało w sali audyencyjnej Belwederu. Przy zwłokach przepasanych wielką wstęgą orderu Białego Orła, pełnią straż honorową szwoleżery.

Ciągnięcie milionówki.

W dzisiejszym ciągnięciu milionówki los padł na nr. 4014880.

Giełda urzędowa.

Warszawa, 15 grudnia
Dolary — 18.100
Franki — 1340
Funtów szter. — 84.000
Marki niem. — 2.75
Kor. czeskie — 560
„ austr. — 26.75

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Sosnowcu przy ulicy Piłsudskiego 1. 10

poleca: rzemieślników, niewykwalifikowanych robotników, służbę domową, kandydatów do terminu oraz rutynowanych biuralistów i biuralistki, maszynistki, techników i t. p.

Pośrednictwo bezpłatne. Pośrednictwo bezpłatne.
Godziny urzędowe między 8 a 2 popoł. Telefon nr. 34

NA GWIAZDKE!!!
Ozdoby, świece, zimne ognie na choinkę.
Materiały piśmienne.
Obciska papierowe
i listwy na ramy.

WŁ. CZECHOWSKI,
naprzeciw dworca kolejowego.

SOSNOWIEC,
Sprzedaż urzędowa
znaczków skarbowych
i pocztowych.
7536

Kolektura loterii państwowej.

Brońne ogłoszenia.

KUPNO I SPRZEDAŻ

50 mk. za wyraz.

Z powodu wyjazdu zaraz do odstawienia duży sklep z mniejszym mieszkaniem z urządzeniem lub bez. Dańdówka ul. Szosowa 1. 40. Michałski Józef. 6634-1

Książki zdrożały! Za każdą starą książkę można otrzymać więcej niż kosztowała nowa. Pojedyncze książki i całe biblioteki kupuje „Wygoda”. 6669-1

Sprzedam motor elektryczny 8 H. P. 120/220 volt prądu zmiennego i młynek do mielenia zboża (śródownik) Grodziec ul. Kijowska Jan Machoń. 6698-3

Plac 450 kwadratowych prętów, dom 10 ubikacyjny sprzedam. Wiadomość „Iskra” Będzin. 7528-1

Blam futrzany nowy, karakulową skórę i biurko sprzedam. Kola-ta 17. m. 2. 7540-1

Zarząd „kropli mleka” w Sosnowcu kupi 4 krowy mleczne. Zgłaszać się na ul. Chemiczną nr. 4. 7543-1

Maszynę do szycia bebenkową Singera prawie nową sprzedam zaraz. Renardowska 20. Ludwik Barlak. 7550-1

Wazne dla szewców! Jest do sprzedania maszyna cylindrowa mało używana, szafa ze obuwie oraz buty do sprzedania wierszego wyrobu męskie i damskie po cenach zniżonych. Pogon 9. W. Trzela. 7540-1

Dwie maszyny półczoszące nr. 13 do sprzedania zaraz. Strzegom-ski dom Sierki, Białostok. 7502-2

Do sprzedania szafy, łóżka z materacami, szafki nocne, stół, krzesła debowe, otomana, kwiatniki, komoda, maszyna do szycia bebenkowa. Pogon ul. Nowopogońska 17 Antczak. 7543-1

Okazyjnie łóżko żelazne do sprzedania. Wiadomość „Iskra” Sosnowiec. 6672-2

Futro nowe męskie (skunksy) okazjynie do sprzedania. Wiadomość cukiernia „Wuestehubeo”. 7537-1

Motory elektryczne do sprzedania. „B-cia Swieńczy” Sosnowiec ul. Leszno 6, tel. 145. 7568-3

Gramofon mało używany sprzedam. Wiadomość: Sosnowiec, ulica Piłsudskiego nr. 100 m. 5. 7580-1

Do sprzedania kilka par kamieni młynskich francuzów. Wiadomość Grodziec ul. Boleracka Kowalczyk. 7576-3

Sprzedam szafę oraz bieliźniarkę debową. Sosnowiec Sienkowska nr. 1. I. Maj. 8563-1

Lando mało używane i fortepian używany do sprzedania. Wiadomość Potockiego 10, Będzin u Barenblatt. 7566-1

Sztyt debowy, sześć krzeseł debowych sprzedam. Sosnowiec, Towarowa 9. Łuba. 7572-1

Pianino zagraniczne, fortepian używany, w óz rekwizycyjny strażacki, panorama, automat samogrający z motorem elektrycznym o sile jednego konia sprzedam. Będzin Kola-ta 30. Barenblatt. 6696-2

Rolwagę lekkonośną sprzedam. Sosnowiec Teatralna nr. 4, dozorca wskaże. 7596-1

Do sprzedania łóżko żelazne z materacem angielskie. Piłsudskiego 42, M. Lewandowska. 7594-1

Z powodu wyjazdu sprzedam tani plac, Wiadomość w „Iskry”. 7595-3

POSADY I PRACE.

Zaofiarowane 50 mk. za wyraz.

Technika budowlanego doświadczono-go zdolnego rysownika (kawaler) potrzebuje od zaraz. Towarzystwo Akcyjne Mijaczowskich Odlewni Stali i Zakładów Mechanicznych „Bracia Bauererz” w Mijaczowie, poczta Myszów. 7715-4

Inżyniera—mechanika, doświadczono-go rutynowanego konstruktora z dłuższą praktyką warsztatową, poszukuje od dnia 1 lutego 1923 r. Tow. Akc. Mijaczowskich odlewni Stali i Zakładów Mechanicznych „Bracia Bauererz” w Mijaczowie poczta Myszów. 7716-4

Markszejdra pomocnik obezany z pomiarami kompasowem i ewent. teodolitem potrzebny natychmiast. Oferty składać w administracji „Iskry” pod „Markszejder”. 7570-2

Chłopiec starszy zdolny z kilkuklat-sowem wykształceniem potrzebny na praktykę do malej fabryki Piłsud-skiego 98. 7588-2

Poszukiwane 20 mk. za wyraz.

Buchalter sporządza bilanse przy-lmie zajęcie stałe lub godzinowe. Oferty „Starszy buchalter” „Iskra” Sosnowiec. 6682-1

Technik — mechanik z ukończoną szkołą techniczną w Warszawie, 7—10 letnią praktyką w warsztatach kole'owych i firmie W. Filzner i K. Gamber, pragnie zmienić posadę Pierwszorzędny kieszlarz na roboty katalogowe i ofertowe. Znajomość księgowości i częściowo robót budowlanych. Adres: Józef Petraszewski Sandomierz ul. Browarna nr. 5. 7574-1

LOKALE.

50 mk. za wyraz.

Dwa pokoje umeblowane zaraz do wynajęcia dla kawalerów. Wiadomość Robotnicza 47 I piętro dom Pawlika. 6680-1

Poszukuje się w Sosnowcu pokoju umeblowanego wraz z utrzymaniem lub bez przy inteligentnej rodzinie dla 2 panów. Cena obojętna, prócz tego węgiel. Załatwienia pod „Prawnik” do administracji „Iskry”. 6702-1

Zamienie mieszkanie składające się z trzech ubikacji na pokój z kuchnią w Pogoni lub Sielcu. Pierwszeństwo mają funkcjonariusze policji. Oferty do „Iskry” w Sosnowcu pod „zamiana”. 6673-2

Przyzwolcie umeblowanego pokoju poszukuje w Sosnowcu na chętniej w okolicy dworca. Cena obojętna. Zgłoszenia pod „Przemysłowiec” do administracji „Iskry” lub telefonicznie nr. 213. 7564-1

ROZNE.

50 mk. za wyraz.

Fryzjerka Felcja powróciła z Warszawy. Czesze i onduluje. F. Abramowiczówna, Sosnowiec Modrzewska 33. 6688-1

Zaginął duży czarny pies rasy dachshman, z obcięciami uszami i ogonem, na szyi obroza nabitą gwoździem. Znalazca zechce odpro-wadzić psa za wynagrodzeniem mk. 50000 na ul. Mafachowskiego nr. 9, biuro „Knothe i Przedpeński”. Nie-prawego właściciela ścigać będzie sądowo. 7712-3

Przyjmujemy garderobę do sprzedania. Wyprawiamy różne skóry. Sprzedamy trzy kożuchy. Sosnowiec 3 Maja 10 Molicki. 7562-1

Pracownia kuśnierska wykonywa wszelkie roboty w zakresie kuśmierzstwa wchodzące: futra męskie i damskie, żakiety karakulowe i fokowe, lisy, różne kotnierze i muflę podług najnowszej mody. Reparatcja przeróbki i futrzane czapki po cenach przystępnych. M. Rozenal, Sosnowiec Modrzewska 8, parter. 6265-1

Przyjmuję do szycia, suknie, palta, kostjumy i t. p., Wykonujemy szaranie i szybko. Ceny niskie, za robotę gwarancja. Sosnowiec Płocka nr. 4 i p. „Stefanja”. 6676-1

Przyjmuję do szycia: bieliznę damską, męską, dziecięcą i pościelową od najskromniejszej do najwykwintniejszej. Posiadam najnowsze maszyny. Marja Wicherska, dwór Sielce nr. 4. 6350-1

Pierwsza Polska pracownia chęte-Wek, przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres kamasznicwa. Wykonanie elegancie. Sosnowiec ul. Czysa nr. 9. A. Kowalski. 6154-1

ZGUBIONE DOKUMENTY.

30 mk. za wyraz.

Kępa Julian zgubił dowód osobisty wydany przez magistrat m. Kłobucka, książeczkę związkową ciesiel-ską i książeczkę kasy chorych, wyda-ną przez przedsiębiorstwo robót budowlanych Kohlera w Czeladzi. 6700-1

Josek Dawid Tekiel zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. Będzin. Zwrócić „Iskra” Dąbrowa. 6694-1

Antoniemu Molendzie skradziono portiel i kartę demobilizacji wydaną przez 10 pp. w Łowiczu oraz różne inne papiery. 7713-1

Józef Mach zgubił dokumenty woj-skowe wydane przez PKU. Będzin. 7725-1

Tomeczak Piotr zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wyd. przez PKU. Gniezno. Zwrócić „Iskra” Dąbrowa. 7527-2

Roman Wojsiak zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wyd. przez D.O.K. Lublin i papiery piekar-skie. 6675-1

Zginęły dwa świadectwa ukończenia kursów monterskich koła Elektro-techników przy Stowarzyszeniu Techników w Sosnowcu wydane na imię Piotra Wiernego i Cyprjana Wiernego. 7546-2

Józef Magiera zgubił dowód osobisty wydany przez gm. Trzczyca i kartę powołania wydaną przez P. K. U. Miechow. 7551-2

Zygmunt Paleolog zgubił portiel skradziony, tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez P. K. U. Kraków, które unieważnia się. Zwrócić „Iskra” Sosnowiec. 6674-2

Zaginęła książka kasy chorych na imię Jana Torbusa nr. 1218. 7598-1

Herszel Kalmowicz zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. Będzin, dowód osobisty wydany przez magistrat m. Dąbrowy. Zwrócić „Iskra” Dąbrowa. 7581-3

Stanisław Wrześniewski zgubił dowód osobisty wydany przez urząd gminny Pińczów. Zwrócić „Iskra” Dąbrowa. 7582-3

Wawrzyniec Szota zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. Będzin. Zwrócić „Iskra” Dąbrowa. 7583-3

Marchewka Władysław zgubił portiel, kartę powołania wyd. przez PKU. Będzin, kwestionariusz z kasy chorych, oraz inne dowody. 7584-2

Flak Stefan zgubił paszport wydany w gm. Łagisza. 7575-3

Czapiński Bolesław zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez 4 p. leg. w Suwałkach. 7571-3

Skradziono kartę demobilizacyjną wydaną przez P. K. U. Pińczów. Piotr Sendek Zagórze. 7567-3

Skradziono książkę kasy chorych na imię Łata Piotr, wydaną przez kap. „Czeladź”. 7573-3

Zgubiono dokumenty wojskowe wydane przez PKU. Będzin. Gustaw Tereszkowski. 7575-3

Zygmunt Sitek zgubił dowód osobisty wydany przez Polskie Koleje Państwowe w Sosnowcu. 7565-1

Józef Kobuszewski zgubił kartę powołania wydaną przez komisję prześladowa w Sosnowcu, paszport rosyjski i książeczkę kasy chorych wydaną przez fabrykę Chrzanowskiego. 7502-3

STATUT

podatku od obrotu i dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego w m. Będzinie

Uchwalono na posiedzeniu Rady
Miejskiej m. Będzina dnia 20 lipca
1922 roku.

§ 1. Na mocy art. 3 — 10 ustawy z dn. 17 grudnia 1921 r. o zasilaniu finansów miejskich (Dz. Ust. Rzecz. P. P. r. 1922 Nr. 2, poz. 6) art. 3 — 10 wprowadza się w mieście Będzinie podatek od obrotu i dodatki do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego na zasadach poniżej wyliczonych:

Podmiot podatku.

§ 2. Podatek od obrotu opłacają:

- 1) przedsiębiorstwa obowiązane do składania publicznych sprawozdań, wymienione w art. 66 ust. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. Ust. R. P. r. 1922 Nr. 17, poz. 140), w których czysty zysk przewyższa 3 proc. kapitału zakładowego, oraz przedsiębiorstwa nie obowiązane do składania publicznych sprawozdań, wymienione w art. 121 tejże ustawy.
- 2) z pozostałych przedsiębiorstw, nieobowiązanych do składania publicznych sprawozdań — przedsiębiorstwa:
 - a) handlowe zaliczone do kategorii I — III
 - b) przemysłowe, zaliczone do kategorii I — VI
 - c) żeglugowe, posiadające parowce i statki motorowe, a z liczby innych statków bez silników mechanicznych, statki drewniane, pokładowe i półpokładowe i statki metalowe, jeżeli ogólna suma zasadniczego podatku przemysłowego, zapłaconego za prawo utrzymywania wszystkich statków przedsiębiorstwa, przewyższa 4.000 mk.
- 3) osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone wedle podatku V do art. 3 ustawy o państwowym podatku przemysłowym do kategorii II, III i ajenci (pośrednicy), zaliczeni do kategorii IV osobistych zajęć przemysłowych;
- 4) samodzielne wolne zajęcia zawodowe wyliczone w art. 99 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, wykonywane przez lekarzy, dentystów, lekarzy weterynarii, felczerów, adwokatów, obrońców sądowych, notariuszów, wydawców pism periodycznych, literatów, artystów, architektów, inżynierów, techników, chemików, agentów.

§ 3. Od podatku od obrotu wolne są:

- a) przedsiębiorstwa obowiązane do składania publicznych sprawozdań, których czysty zysk nie przewyższa 3 proc. ich kapitału zakładowego;
- b) przedsiębiorstwa handlowe IV i V kategorii;
- c) przedsiębiorstwa przemysłowe VII i VIII kategorii;
- d) przedsiębiorstwa i zajęcia, których zyski, względnie zarobki we wszystkich zakładach handlowych i przemysłowych lub z czynności jednej osoby w obrębie jednego okręgu podatkowego nie przenoszą 40.000 mk. rocznie;
- e) osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone wedle dodatku V do art. 3 ustawy o państwowym podatku przemysłowym do IV kategorii osobistych zajęć przemysłowych za wyłączeniem agentów (pośredników);
- f) uwolnione przez miejscową komisję do spraw podatku przemysłowego na podstawie art. 93 ustawy o państwowym podatku przemysłowym od podatku procentowego od zysku, przedsiębiorstwa i osobiste zajęcia przemysłowe, oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe z większym zyskiem, niż to jest wskazane w p. d. niniejszego paragrafu, w razie złożenia dowodów, że te przedsiębiorstwa lub osobiste zajęcia przemysłowe, oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe znajdują się w szczególnie trudnym położeniu;
- g) przedsiębiorstwa wyliczone w art. 6 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, nieopłacające podatku przemysłowego;
- h) uwolnione przez Ministra Skarbu na podstawie art. 156 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, od opłaty podatku przemysłowego przedsiębiorstwa, których bezpośrednie zadanie stanowi popieranie celów publicznych, dobroczynnych i ogólnie użytecznych, jeśli przynoszą zysk stosunkowo nieznaczny.

§ 4. Przedsiębiorstwa i zatrudnienia wymienione w § 3 lit. a do f płać dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego w wysokości 50 proc. tegoż podatku.

§ 5. Podatkowi od obrotu na rzecz miasta Będzina podlegają osiągnięte w ubiegłym roku operacyjnym (kalendarzowym bilansowym) obroty jednostek podatkowych, wymienionych w § 2, które są pociągnięte do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego w obrębie tego miasta, a mianowicie przedsiębiorstwa i osobistych zajęć przemysłowych, obowiązanych w tem mieście do zapłaty państwowego zasadniczego podatku przemysłowego i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych, obowiązanych w tem mieście do zapłaty procentowego podatku od zysku.

Przedmiot podatku.

§ 6. Miarodajne dla wymiaru podatku od obrotu są sumy obrotów ustalone w myśl postanowień art. 77 i 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym i § 142 instrukcji Ministra Skarbu do tej ustawy z dn. 4 lutego 1922 r. (Nr. 2, poz. 128, Dz. Urz. Min. Skarbu) przez organy skarbowe, powołane do wymiaru procentowego podatku od zysku.

§ 7. Za obrót przedsiębiorstw obowiązanych do składania publicznych sprawozdań i przedsiębiorstw wymienionych w art. 121 Ust. o państwowym podatku przemysłowym uważa się dochód brutto tych przedsiębiorstw do którego dochodu w myśl art. 77 ustawy o państwowym podatku przemysłowym i § 142 wspomnianej instrukcji Ministra do tejże ustawy zalicza się następujące wpływy uzyskane w ciągu roku operacyjnego:

- 1) sumy otrzymane ze sprzedaży wszelkiego rodzaju wyrobów, materiałów surowych, towarów i innych przedmiotów zbytu handlowego, oraz sumy, należne za te przedmioty, sprzedane na kredyt;
- 2) sumy otrzymane z eksploatacji, należących do przedsiębiorstw, albo dzierżawionych przez nie gruntów, budowli, środków przewozowych i innych urządzeń, jak również sumy doliczane według rachunków kontrahentów i klientów przedsiębiorstwa za korzystanie ze wspomnianego wyżej majątku ruchomego i nieruchomego;
- 3) suma otrzymanych i przypadających za rok sprawozdawczy procentów i dywidend od należących do przedsiębiorstwa kapitałów (w papierach procentowych i na rachunkach bieżących);
- 4) suma wpłat terminowych (rat), przypadających za rok sprawozdawczy w instytucjach kredytu długoterminowego;
- 5) suma procentów, przypadających za rok operacyjny od wszystkich aktywnych operacji instytucji kredytowych, niezależnie od czasu otrzymywania tych procentów;
- 6) nadwyżka sumy otrzymanej z losowania ponad wartość według bilansu wylosowanych papierów procentowych, należących do przedsiębiorstwa;

- 7) sumy wygranych, otrzymanych z losowania papierów procentowych stanowiących własność przedsiębiorstwa;
- 8) nadwyżka sumy otrzymanej przy sprzedaży wypuszczonych przez przedsiębiorstwo akcji, udziałów i obligacji ponad sumę ich wartości emisyjnej;
- 9) nadwyżka sumy wynagrodzenia, otrzymanego od T-wa ubezpieczeń ponad wartość według bilansu, należącego do przedsiębiorstwa majątku, który uległ pożarowi, gradobicciu i t. p. klęskom elementarnym;
- 10) nadwyżka, jaka pozostaje z sumy otrzymanej ze sprzedaży należącego do przedsiębiorstwa majątku ruchomego i nieruchomego, nie stanowiącego przedmiotów zbytu handlowego, po potrąceniu od tej sumy niezamortyzowanej jeszcze części kwot użytych na nabycie tego majątku;
- 11) suma, która wpłynęła na spłatę zapisanych na stratę w ciągu poprzednich lat niepewnych długów;
- 12) suma ustępstw dokonanych na korzyść przedsiębiorstwa przez jego wierzycieli i kontrahentów przy obrachunkach z nimi;
- 13) suma otrzymana przez przedsiębiorstwo, jako subsydjum oraz inne formy zapomóg bezzwrotnych, otrzymanych przez przedsiębiorstwo;
- 14) sumy wszelkich wynagrodzeń komisowych, otrzymanych jak również należnych;
- 15) wszelkiego rodzaju niewymienione wyżej nadzwyczajne wpływy na dochód przedsiębiorstwa.

§ 8. Za obrót przedsiębiorstwa i osobistych zajęć przemysłowych, wymienionych w § 2-im punkt drugi i trzeci niniejszego statutu, uważa się zgodnie z art. 98 Ustawy o państwowym podatku przemysłowym:

- 1) dla zakładów bankierskich, kas zaliczkowych i kantorów wymiany — sumę rocznego wpływu brutto z operacji czynnych, prowadzonych zarówno własnym kapitałem, jak i puszczaniem w obieg depozytów i wszelkiego rodzaju środków obrotowych (według kasy, rachunków i operacji komisowych);
- 2) dla przedsiębiorstw handlowych — sumę rocznego wpływu brutto ze sprzedaży towarów tak za gotówkę, jak i na kredyt, wliczając w to sumy otrzymane z antreprzy i dostaw oraz z handlu jarmarcznego;
- 3) dla oddzielnych antreprzy i dostaw — sumę brutto, otrzymaną przez antreprenera lub dostawcę, albo przypadającą mu za wykonanie przezeń w ciągu roku zobowiązania;
- 4) dla przedsiębiorstw przemysłowych, zajmujących się wydobywaniem lub przetwarzaniem surowców, oraz produkcją wyrobów z wydobytych lub kupionych na własny rachunek materiałów — wartość brutto sprzedawanych surowców, albo wytworzonych i sprzedawanych w ciągu roku wyrobów, dla zakładów zaś wykonywujących roboty tylko z cudzych materiałów — roczny zarobek brutto;
- 5) dla przedsiębiorstw przewozowych, związków roboczych, oraz dla wszelkiego rodzaju pośrednictwa handlowego i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych — roczny zarobek brutto.

§ 9. Przedsiębiorstwa oraz osoby wykonywujące osobiste zajęcia przemysłowe lub samodzielne wolne zajęcia zawodowe obowiązane są do wykazywania Magistrowi, na jego żądanie (najdalej do dnia 8 (ośmiu) po upływie każdego miesiąca kalendarzowego sum obrotów (zarobku brutto), dokonanych w ubiegłym miesiącu kalendarzowym. Magistrz komunikuje w ciągu miesiąca stycznia właściwemu organowi skarbowemu (§ 6) zebrane dane dotyczące ubiegłego roku.

Organy, wymienione w § 6, winny już przy wymiarzeniu państwowego podatku procentowego od zysku ustalić sumy obrotów przedsiębiorstw i zatrudnień wyszczególnionych w § 2-im dokonane w ubiegłym roku operacyjnym (kalendarzowym, bilansowym), uwzględniając przytym przepisy § 7 i 8.

Dla przedsiębiorstw podlegających podatkowi procentowemu od zysku, który na zasadzie art. 73 i 121 ustawy o państwowym podatku przemysłowym wymierza się ten podatek bez ustalenia obrotu, winny organy skarbowe, powołane do wymiaru państwowego podatku procentowego od zysku, ustalić łączną sumę obrotu, osiągniętego przez każde przedsiębiorstwo w ubiegłym roku operacyjnym i podać do wiadomości Magistratów zainteresowanych miast oprócz sumy obrotu wysokość zasadniczego podatku przemysłowego, opłaconego przez te przedsiębiorstwa od każdego poszczególnego zakładu.

Dla innych przedsiębiorstw, którym wymierza się procentowy podatek od zysku na zasadzie art. 101 i 104 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, ustala się sumę obrotu oddzielnie dla każdego poszczególnego zakładu tego przedsiębiorstwa.

Wymienione w § 6 organy winny płatnikom podać ustalone sumy obrotów do wiadomości łącznie z wymiarem państwowego podatku procentowego od zysku.

Reklamacje i skargi przeciwko ustaleniu sum obrotów winny być wnoszone w tym samym terminie, tym samym trybem i dotychczasowych instancji, jak reklamacje i skargi na wymiar państwowego podatku procentowego od zysku i winny być z temi reklamacjami i skargami połączone.

O ustalonych sumach obrotu, oraz o sprostowaniu tychże wskutek reklamacji i skarg mają organy wymienione w § 6 zawiadomić zainteresowany Magistrat.

Stopa i wymiar podatku od obrotu.

§ 10. Stopa podatku od obrotu wynosi 0,2 proc. (dwa promile).

§ 11. Podatek od obrotu wymierza Magistrat na podstawie sum obrotów ustalonych przez organy wymienione w § 6-ym.

§ 12. Na dodatki do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego, przypadające na rzecz m. Będzina w myśl art. 3 lit. h ustawy o przedsiębiorstwach widowiskowych i rozrywkowych, nie podlegających podatkowi od obrotu, zalicza się do wysokości uiszczonych dodatków miejski podatek od widowisk i rozrywek, wpłacony na rzecz m. Będzina w bieżącym roku podatkowym.

Od sum obrotów, ustalonych celem opodatkowania przedsiębiorstw widowiskowych i rozrywkowych, podlegających podatkowi od obrotu na rzecz m. Będzina w myśl art. 3 lit. a ustawy, potrąca Magistrat miejski podatek od widowisk i rozrywek wpłacony do Kasy miejskiej w ubiegłym roku operacyjnym (bilansowym, kalendarzowym). Od pozostałej sumy obrotów wymierzy Magistrat podatek od zysku.

§ 13. O dokonany wymiarze zawiadomienia Magistrat płatników nakazem płatniczym, zawierającym sumę opodatkowanego obrotu i kwotę wymierzonego podatku, kwotę zapłaconego na poczet podatku od obrotu dodatku do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego, oraz resztę przypadającą do zapłaty miastu względnie do zwrotu płatników (§ 16).

Odwołanie przeciw wymiarowi podatku od obrotu może być wniesione w terminie dni czternaście od dnia doręczenia nakazu płatniczego za pośrednictwem Magistratu do województwa kieleckiego.

Odwołanie nie wstrzymuje obowiązku płatnika zapłaty podatku.

§ 14. Odwołania przewidziane w § 13 nie mogą zawierać reklamacji (skarg) przeciwko obliczeniu sumy obrotu. Tego rodzaju reklamacje (skargi) podlegają roz-

strzygnięciu trybem wskazanym w § 9, a o ile są zamieszczone w odwołaniu, nie będą rozpatrywane.

Pobór podatku od obrotu.

§ 15. Na poczet podatku od obrotu osoby obowiązane do wykupywania świadectw przemysłowych płać zaliczkowo w Kasie Skarbowej łącznie z państwowym zasadniczym podatkiem przemysłowym, dodatek na rzecz miasta w wysokości 50 % (pięćdziesiąt procent). W r. 1922 — wobec wykupienia świadectw, płacenie zaliczek odbywać się będzie bezpośrednio w Kasie Miejskiej na zasadzie wykazu Urzędu Skarbowego.

§ 16. Kwoty pobrane przez Kasę Skarbową w Sosnowcu tytułem dodatku do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego wraz z pobraniami od płatników odsetkami i karami za zwłokę od tych dodatków, winny być przekazane Magistratowi z listą płatników w ciągu miesiąca po upływie kwartału kalendarzowego, w których wpłaty nastąpiły.

§ 17. Suma wpłacona w Kasie Skarbowej (w r. 1922 w Kasie Miejskiej) przez płatnika z tytułu dodatku do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego § 15 ulega potrąceniu z wymierzonego podatku od obrotu.

Nadwyżka zapłacona przez płatników w Kasie Skarbowej z tytułu dodatku do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego ponad kwotę wymierzonego podatku od obrotu, podlega zwrotowi z Kasy Miejskiej na rzecz płatnika po potrąceniu przypadających od niego miejskich należności podatkowych z innych tytułów miejskich.

§ 18. Podatek od obrotu, określony nakazem płatniczym ma być wniesiony do Kasy Miejskiej w ciągu 14 dni (czternastu) od dnia doręczenia nakazu.

Podatek nie zapłacony w terminie ściąga Magistrat drogą przymusowego postępowania wraz z odsetkami, przewidzianymi obowiązującymi ustawami w tym przedmiocie.

§ 19. Od zalegającej sumy podatku od obrotu liczą się odsetki za zwłokę w wysokości 2 proc. miesięcznie, poczynszy od dnia następnego po upływie terminu płatności.

Rozpoczęty miesiąc zwłoki liczy się jako pełny, a odsetki oblicza się od sumy podzielonej przez sto przyczem 50 mk. i wyżej liczy się za 100 mk. a sumy do 50 mk. nie bierze się w rachubę.

W razie przymusowego ściągnięcia podatku oprócz odsetek zwłoki mogą być pobierane koszty egzekucji.

§ 20. Magistrat ma prawo z przyczem uzasadnionych ekonomicznem położeniem płatnika, odraczać termin płatności podatku, rozkładać należność na raty, całkowicie go umarzać, a także przyznawać ulgi co do wysokości odsetek zwłoki.

§ 21. Do zmiany stawek podatku od obrotu (§ 10) i dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego (§ 4, 15) wymagana jest uchwała Rady Miejskiej, zatwierdzona przez władzę nadzorczą i winna być ogłoszona w Monitorze Polskim, Dz. Urz. Województwa, ponadto w sposób w mieście praktykowany.

§ 22. Podatek od obrotu po raz pierwszy wymierzony, będzie na rok 1922 na podstawie sum obrotów w r. 1921, ustalonych przez organy wymienione w § 6.

§ 23. Prawo poboru podatku od obrotu i dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego na podstawie niniejszego statutu ustaje z dniem 31 grudnia 1923 roku.

W roku 1923 podatek od obrotu ma być wymierzany na podstawie sum obrotów z 1922 r., ustalonych przez organy skarbowe, wymienione w § 6.

Po 1923 r. mogą być ściągane tylko zaległości podatku od obrotu z lat poprzednich.

§ 24. Statut niniejszy wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1922 r. po zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą i ogłoszeniu w sposób określony w § 21.

Będzin, dn. 10 listopada 1922 r.

PREZYDENT.

Niniejszy statut zatwierdzony został przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Ministrem Skarbu dn. 17 października 1922 r. Nr. S. N. 5286.

UWAGA. Jedyna w Zagłębiu, UWAGA.

chrześcijańska pracownia gorsetów
St. CHORZELSKIEJ, Sosnowiec, ulica Piłsudskiego Nr. 14.

gorsety, pasy zdrowia, zalecane przez doktorów ginekologów (pasy pooperacyjne i na poważny stan), jak również pasy rupturowe i nerkowe, biustonosze. Wszystko według ostatnich modeli francuskich.

5401-3

BACZNOŚĆ Nie psuć towaru lecz udać się do znanej firmy BACZNOŚĆ

M. BERGMAN, Sosnowiec, ulica Modrzejowska 15, która przefasonowuje i farbuje kapelusze damskie, męskie i dziecięce na najnowsze modele. 6428-8-4

Zawiadamiam Sz. Klientele, że udoskonaliłem zakres swej działalności, przefasonowując i farbując ze zwyczajnego kapelusza pół plusz tak zw. welur. Więc aby nie wprowadzić w błąd ośmielam się zwrócić uwagę Sz. Klienteli aby uważała na dokładny adres firmy:

M. Bergman, Modrzejowska 15, wejście z Targowej (w bramie)

Gwarancją skuteczności jest to, że Zygme wyrabia egzystująca od 1896 roku fabryka Maoku. 5622 Sprzedaż w składach aptecz. i aptekach.

Skład maszyn do szycia, pisania i leżenia oraz zakład mechaniczno-reparacyjny

przyjmuje reparacje maszyn do pisania różnego systemu

L. Brzozowski i S-ka

w Sosnowcu ul. Modrzejowska L. 3

6507

FUTRA DAMSKIE i MĘSKIE

LISY, KOŁNIERZE i WSZELKIE SKORY w wielkim wyborze

POLECA SKŁAD FUTER L. Goldsztajna

i 6559

N. Tenenberga

BĘDZIN

UL. KOLŁATAJA Nr. 11. I PIĘTRO.

Kto chce mieć ze starego nowy kapelusz, niech przyniesie na ulicę Niemiecką nr. 10, gdzie przefasonowują i farbią kapelusze damskie, pilśniowe, aksamitne męskie oraz celenderki na najnowsze modele, czego nigdzie nie potrafią zrobić.

UWAGA: Dla wygody Sz. Klienteli wykonywamy ręczną robotę z aksamitu i jedwabiu.

Filja nasza: Modrzejowska nr. 7 w pawlaczu.

Sosnowiec, Niemiecka 10. 6585 ZYLBERGLEIT.

TOW. TECHNICZNO-HANDLOWE

„ESPER“

Będzin, Kolłataja 24. Telefon 40.

PRZEDSTAWICIELSTWO SAMOCHODÓW i skład fabryczny firmy „AUTOMOBILES BERLIET“

Polecamy do natychmiastowej dostawy z naszego składu w Będzinie Typ. 12/30 R.P. „BERLIET“, Skład fabryczny francuskich i amerykańskich maszyn opon i detek firmy „BERGOUGNAN“

Dostarczamy natychmiast ze składu:

karbid, pasy transmisyjne, oleje i smary, pakunki, kuźnie polowe, łożyska kulkowe, koła drewniane pasowe i t. p. artykuły techniczne.

6201-11

Dyrekcja Zakładów Przemysłowo-Budowlanych „DZWIIGNIA“ w Sosnowcu,

poszukuje dwóch mieszkań, składających się z 2-ch pokoi i kuchni w okolicy ulicy J. Piłsudskiego i Swobodnej. Zgłoszenia ustne i piśmienne do Sekretariatu „Dzwignia“ ul. Swobodna Nr. 3. 6650

SOSNOWIEC. firma OLMIT Modrzejowska 1. obok przejazdu.

POLECA NA ŚWIĘTA NAJWYBORNIEJSZE WÓDKI i LIKIERY PO CENACH KONKURENCYJNYCH.

ORYGINALNE KONIAKI FRANCUSKIE i WINKELHAUSENA. LIKIERY BOLSA, FOOKINGA, ORAZ BOGATY WYBÓR WIN.

Prócz tego można się zaopatrzyć we wszelkie wyroby tytoniowe. 7535

OGŁOSZENIE.

Podaje się do publicznej wiadomości, że w dniu 27.XII 1922 roku o godz. 9-ej rano na targu w Będzinie odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację 10 koni policyjnych stanowiących własność Powiatowej Komendy P. P. w Będzinie. 7590

OGŁOSZENIE.

Podaje się do publicznej wiadomości, że w dniu 27.XII b. r. o godzinie 9-ej na targu w Będzinie odbędzie się kupno 7-miu koni wierzchowych do lat 6-ciu wysokości ponad 150 ctm. przez Pow. Komendę P. P. w Będzinie zdrowych i zdalnych pod jazdę wierzchową. Oferty należy składać do dnia 24 grudnia r. b, 7589

NA GWIAZDKĘ!!!

OSKAR EINHORN

Sosnowiec, Modrzejowska róg 3 Maja.

NAJWIĘKSZY w ZAGŁĘBIU ZAKŁAD OPTYCZNY,

Skład aparatów, przyborów i chemii —:—: kalji fotograficznych —:—:

DOŁADNE FACHOWE WYKONANIE OKULARÓW PODŁUG RECEPT OKULISTÓW. 7533

NA GWIAZDKĘ!

najmilszym i niedrogim podarunkiem jest

ŁADNY OBRAZ

Własna pracownia ram

JÓZEF HŁAWSKI

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 4.

6129